

Speciale kerst-canon van Pieterse & Van Pamelen

December is voor Jan J. Pieterse een wekenlang durend spitsuur. De zaterdag voor Sinterklaas helpt hij live voor de radio dichters die er niet uitkomen aan een passend rijm. En daarna staat zo'n beetje alles in het teken van het speciale kerstprogramma dat hij samen met Frank van Pamelen speciaal voor de Haarlemse Stadsschouwburg maakt. Een thuiswedstrijd, want Pieterse woont op een steenworp afstand van de entree.

„Ik ben graag bezig rond de feestdagen”, erkent hij. „Tot twee jaar geleden speelde ik mee in de nieuwjaarswedstrijd bij HFC, voorafgaand aan de oud-internationals. Daar zijn ze helaas mee gestopt. Om elf uur 's ochtends, nog brak van de vorige avond, het veld op. Soms stond je tot aan je knieën in de sneeuw. En zo is het hier ook: na twee kerstdagen van hoofdzakelijk binnenzitten vind ik het lekker om derde kerstdag weer op het podium te moeten staan. Een beetje actie!” ‘Pieterse & Van Pamelen schrijven kerstgeschiedenis’ is een speciale kerst-versie van het programma waarmee het duo vorig seizoen langs de theaters ging. De historische canon wordt vervangen door een kerstcanon en ook kunnen bezoekers al hun vredige of grimmige kerstgevoelens aan Pieterse en Van Pamelen kwijt. Speciale gasten op deze avond zijn de cabaretières Nathalie Baartman en Katinka Polderman. Maar hoofdgast is het publiek, dat bij binnenkomst van de zaal persoonlijk door de heren met een handdruk welkom wordt geheten en het zaallicht gedurende de hele voorstelling op zich gericht weet.

Publieksparticipatie is het handelsmerk van Pieterse. Hij oogt op het podium altijd zeer ontspannen en nonchalant, of is dat goed gespeelde schijn? Het is ervaring, beduidt hij. „Toen ik jaren geleden met cabaret begon, zat ik stijf van de stress in de kleedkamer. Maar met Frank werk ik inmiddels tien jaar samen. We voelen elkaar haarfijn aan, hebben een enorm archief in ons hoofd waaruit we altijd kunnen putten. Van tevoren maken we een frame van de voorstelling met een aantal vaste onderdelen. Tussendoor kunnen we vrijelijk improviseren. Ook als Frank en ik elkaar hin-

Jan J. Pieterse en Frank van Pamelen in goed gezelschap. FOTO JAAP REEDIJK

derlijk onderbreken en een geplande grap daardoor niet tot zijn clou komt, geeft dat geen aanleiding tot scheve gezichten. Dat is in de cabaretwereld volgens mij tamelijk uniek.”

Pieterse is van veel markten thuis. Op zijn website presenteert hij zich naast zijn werk als cabaretier als (onder meer) columnist, presentator, journalist, bindmiddel en programmeur. Hoeveel Pieterse bestaan er eigenlijk wel niet? „Het schrijven is altijd de kern”, nuanceert hij. „De rest is daarvan afgeleid. Ik vind het prettig dat ik bij het schrijven weet dat het voor een publiek is. En ik ben typisch iemand van de korte baan. Het is heerlijk om thuis twee dagen aan teksten te werken, maar daarna moet ik weer voor een publiek staan.”

Als programmeur maakt hij zich sterk voor het cabaret in Haarlem. Het steekt hem dat in de stad met al die gerenoveerde podia een plek ontbreekt voor aanstormend cabaretalent. „Haarlem is van oudsher meer een toneelstad. Dat hoor je ook van cabaretiers die hier optreden: het publiek moet je echt voor je zien te winnen.” Hij weet nog goed hoe een medewerker van de Toneelschuur hem begroette, toen hij na een reeks cabaretverhalen

voor deze krant eindelijk weer eens in de Toneelschuur kwam. „Leuk dat je er weer bent. Je was de laatste tijd toch wat afgezakt, hè?” Pieterse schiet in de lach. „Veel mensen hebben nog een clichébeeld van cabaret. Ze kennen alleen Hans Teeuwen en Theo Maassen, maar weten niet dat er nog gigantisch veel meer is. Groepen als Droog Brood, Schudden en NUHR, dat is eigenlijk meer toneel dan cabaret.”

En ook hijzelf rekt met zijn interactieve cabaret de grenzen van het genre op. Vindt hij het prettig dat hij derde kerstdag slechts de straat hoeft over te steken naar de Stadsschouwburg? „Het is raar. Reizen hoort voor mij bij theater. Krantje en koffie onderweg, de gesprekken in de auto – je werkt ergens naartoe. Maar voor een keertje per jaar is het geen bezwaar.” En die nieuwjaarswedstrijd om elf uur 's ochtends in de sneeuw? Pieterse voelt eens aan zijn been. Grijnzend: „Ik heb nog wat last van mijn kuit, maar ik ben beschikbaar!”

MARTIN HENDRIKSMA

‘Pieterse & van Pamelen schrijven kerstgeschiedenis’, 27/12, Stadsschouwburg, Haarlem.